დამოუკიდებელი ინსპექტორის

გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

ქ. თბილისი **2023 წლის 5 ივნისი**

დისციპლინური საქმე №129/23
მოსამართლე -- -- მიმართ
დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის შესახებ

-- -- 2023 წლის 27 ივნისის №129 საჩივრის საფუძველზე „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75^5 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის და 75^6 მუხლის შესაბამისად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ მოსამართლე -- -- მიმართ დაიწყო დისციპლინური სამართალწარმოება და წარმოდგენილი საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმება.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2023 წლის 2 აგვისტოს №-- წერილით მოსამართლეს ეცნობა მის მიმართ საჩივრის შემოსვლის და დისციპლინური სამართალწარმოების დაწყების შესახებ.

1. საჩივრის ავტორის მიერ მითითებული გარემოებები:

საჩივრის ავტორი აღნიშნავს, რომ მოსამართლემ მიიღო უკანონო განჩინებები (20.07.2020 წელი; 25.03.2021 წელი; 10.07.2023 წელი).

2. საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები:

2.1. სამოქალაქო საქმე №--, მოსარჩელე - -- --, მოპასუხე - -- -- დავის საგანი: თანხის დაკისრება (-- ლარი).

2020 წლის 20 ივლისის განჩინებით -- -- შუამდგომლობა დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; -- -- (პ/ნ --) აეკრძალა უძრავი ქონების მდებარე, --, საკადასტრო კოდით: --, გასხვისება და იპოთეკით დატვირთვა.

2021 წლის 25 მარტის განჩინებით შეწყდა საქმის წარმოება №-- სამოქალაქო საქმეზე -- -- სარჩელისა გამო მოპასუხე -- -- მიმართ, თანხის დაკისრების თაობაზე (საქმეში წარმოდგენილია კანონიერ ძალაში შესული, -- საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2011 წლის 20 ოქტომბრის გადაწყვეტილება (სამოქალაქო საქმე N--), რომლითაც -- -- სარჩელი მოპასუხე -- -- მიმართ, თანხის დაკისრების თაობაზე, არ დაკმაყოფილდა. ხსენებულ დავაშიც სარჩელის საფუძველს წარმოადგენდა მოპასუხე - -- -- მიერ მიყენებული ზიანი).

-- სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 3 აგვისტოს განჩინებით, -- -- კერძო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა -- საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2021 წლის 25 მარტის განჩინება; განჩინება შესულია კანონიერ ძალაში.

2.2. სამოქალაქო საქმე --, მოსარჩელე - -- --, მოპასუხე - -- --, დავის საგანი თანხის დაკისრება.

2023 წლის 10 ივლისის განჩინებით -- -- სარჩელი დარჩა განუხილველი (სასამართლოს მიერ -- საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2021 წლის 25 მარტის განჩინებით სასამართლომ უკვე იმსჯელა -- -- სარჩელზე მოპასუხე -- -- წინააღმდეგ, სადაც დავის საგანს წარმოადგენდა თანხის დაკისრება; შესაბამისად, წარმოდგენილი სარჩელი წარმოადგენს იმავე საგანზე და იმავე საფუძვლით სასამართლოსადმი ხელმეორედ მომართვის მცდელობას, რაც მოცემული სარჩელის განუხილველად დატოვების საფუძველია).

აღნიშნული განჩინება გასაჩივრდა სააპელაციო წესით -- -- მიერ. საჩივარი განხილვის პროცესშია.

3. დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ გადაწყვეტილების მიღების სამართლებრივი საფუძვლები:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75[1] მუხლის მე-8 პუნქტი განსაზღვრავს მოსამართლის დისციპლინური გადაცდომის სახეებს. იმისათვის, რომ დადგინდეს ჰქონდა თუ არა ადგილი მოსამართლის მიერ შესაბამისი გადაცდომის ჩადენის ფაქტს, საჭიროა სამართლებრივი შეფასება მივცეთ მოცემულ საქმეზე დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და შევაფასოთ კონკრეტული ფაქტები შეიცავენ თუ არა დისციპლინური გადაცდომის ნიშნებს.

ყურადღება უნდა გამახვილდეს იმ გარემოებაზე, რომ საქართველოს კონსტიტუციის 63-ე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, არავის არა აქვს უფლება მოსთხოვოს მოსამართლეს ანგარიში კონკრეტულ საქმეზე. „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მე-7 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, მოსამართლე თავის საქმიანობაში დამოუკიდებელია. მოსამართლე ფაქტობრივ გარემოებებს აფასებს და გადაწყვეტილებებს იღებს მხოლოდ საქართველოს კონსტიტუციის, საერთაშორისო სამართლის საყოველთაოდ აღიარებული პრინციპებისა და ნორმების, სხვა კანონების შესაბამისად და თავისი შინაგანი რწმენის საფუძველზე. ამასთან, ამავე ორგანული კანონის 75[10] მუხლის მე-5 პუნქტის თანახმად, დისციპლინური სამართალწარმოების დროს დაუშვებელია მოსამართლის მიერ გამოტანილი აქტების კანონიერებაზე ზედამხედველობა.

ამდენად, მართლმსაჯულების განხორციელების უფლებამოსილება აქვს მოსამართლეს, ხოლო მოსამართლის მეირ მიღებული გადაწყვეტილების გადასინჯვის უფლებამოსილება აქვს მხოლოდ ზემდგომი ინსტანციის სასამართლოს კანონით დადგენილი წესით.

დისციპლინური სამართალწარმოება, ვერ იქნება განხილული როგორც ზემდგომი ინსტანცია და ვერ მოხდება მსჯელობა მოსამართლის მიერ მიღებული გადაწყვეტილების კანონიერებაზე. დისციპლინური წარმოების ფარგლებში შესაძლებელია მხოლოდ დისციპლინური გადაცდომების შესახებ არსებული სავარაუდო ფაქტების შეფასება და ის ვერ შეცვლის მოსამართლის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებას. ევროპის საბჭოს ადამიანის უფლებათა კომისრის ანგარიშის შესაბამისად (CommDH(2012)10, 23.02.2012) „მოსამართლის მიერ მიღებული გადაწყვეტილება არ შეიძლება იყოს გადასინჯვის საგანი, გარდა გასაჩივრების ტრადიციული პროცედურისა“.[1]

დისციპლინური სამართალწარმოების ჭრილში, დამოუკიდებელი ინსპექტორის სამსახური ვერ იმსჯელებს მოსამართლის მიერ მიღებული განჩინება/გადაწყვეტილების კანონიერებაზე, ვინაიდან

[1] ალექსანდრე ვოლკოვი უკრაინის წინააღმდეგ §80

დამოუკიდებელი ინსპექტორი არ წარმოადგენს სასამართლოს ზემდგომ ინსტანციას, რომელსაც შეუძლია გააუქმოს/შეცვალოს გასაჩივრებული გადაწყვეტილება.

ამდენად, არსებული ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი შეფასება შესაძლებელია მხოლოდ იმ თვალსაზრისით, თუ რამდენად მოქმედებდა მოსამართლე არსებული კანონმდებლობის ფარგლებში.

სამოქალაქო საქმეზე -- მოსამართლემ შეწყვიტა საქმის წარმოება, ხოლო საფუძვლად მიუთითა სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 272-ე მუხლი „ბ“ ქვეპუნქტი, რომლის თანახმად სასამართლო, მხარეთა განცხადებით ან თავისი ინიციატივით, შეწყვეტს საქმის წარმოებას, თუ, არსებობს სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილება ან განჩინება, რომელიც გამოტანილია დავაზე იმავე მხარეებს შორის, იმავე საგანზე და იმავე საფუძვლით. როგორც საქმის მასალებით დასტურდება საქმეში წარდგენილია კანონიერ ძალაში შესული, -- საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2011 წლის 20 ოქტომბრის გადაწყვეტილება (სამოქალაქო საქმე N--), რომლითაც -- -- სარჩელი მოპასუხე -- -- მიმართ, თანხის დაკისრების თაობაზე, არ დაკმაყოფილდა. ამდენად, მოსამართლე საქმის წარმოების შეწყვეტისას მოქმდეებდა მისთვის კანონმდებლობით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში.

ამასთან, სასამართლო სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 199[1] მუხლის საფუძველზე სარჩელის მიღებაზე უარის თქმის, სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის, სარჩელის განუხილველად დატოვების ან საქმის წარმოების შეწყვეტის შემთხვევაში სასამართლო თავისი გადაწყვეტილებით (განჩინებით) აუქმებს ამ სარჩელთან დაკავშირებით გამოყენებულ უზრუნველყოფის ღონისძიებას.

რაც შეეხება სამოქალაქო საქმეს -- --, სადაც მოსამართლემ სარჩელი დატოვა განუხილველი. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 273-ე მუხლის თანახმად, საქმის წარმოების შეწყვეტის შემთხვევაში სასამართლოსათვის ხელმეორედ მიმართვა დავაზე იმავე მხარეებს შორის, იმავე საგანზე და იმავე საფუძვლით არ შეიძლება. ამდენად, სწორედ აღნიშნულიდან გამომდინარე მოსამართლემ არ განიხილა -- -- მიერ წარდგენილი სარჩელი.

მოსამართლე მოქმედებდა მისთვის საპროცესო კანონმდებლობით მინიჭებული უფლებამოსილებების ფარგლებში. ამდენად, კონკრეტული საკითხის შეფასება მოსამართლის უფლებამოსილებას წარმოადგენდა, შესაბამისად, დამოუკიდებელი ინსპექტორი არ არის უფლებამოსილი იმსჯელოს მოსამართლის მიერ, თავისი შინაგანი რწმენის საფუძველზე, მტკიცებულებათა შეფასების შედეგად, მიღებული განჩინებების კანონიერებაზე.

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75[12] მუხლის პირველი პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტის თანახმად, დამოუკიდებელი ინსპექტორი იღებს დასაბუთებულ გადაწყვეტილებას მოსამართლის მიმართ დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის შესახებ, თუ საჩივარი ეხება მოსამართლის მიერ გამოტანილი აქტების კანონიერებას.

დამოუკიდებელმა ინსპექტორმა იხელმძღვანელა „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75[10] მუხლის მე-5 პუნქტით, 75[12] მუხლის პირველი პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა:

-- -- 2023 წლის 27 ივნისის №129 საჩივარზე მოსამართლე -- -- მიმართ შეწყდეს დისციპლინური სამართალწარმოება.

შოთა ქადაგიძე
დამოუკიდებელი ინსპექტორი